

RAPORT ANUAL

#2024

VINERI, 25 SEPTEMBRIE 2020. 7 zile până la la sarea lui [REDACTED] în cursa electorală
La un oficiu de la demisolul unui bloc locati de pe [REDACTED] din [REDACTED], aflat la
circa 600 de metri distanță de sediul central al PSRM, dis-de-dimineată sosesc deputații social-
iștii [REDACTED] și [REDACTED].
Oaspeții comunică intens cu un bărbat și o femeie, după care sunt conduși în birou. Periodic,
ies împreună la o țigară, iar discuțiile animate continuă și afară.
În următoarele zile, la oficiul de pe [REDACTED] au venit cel puțin încă doi vizita-
tori de vază. Unul e [REDACTED] deputat socialist și membru al Comisiei parlamentare pentru
politică externă. Al doilea e [REDACTED], consilier al prim-ministrului [REDACTED] până în
iulie 2020. Și ei [REDACTED] același bărbat și aceeași femeie alături de care au fost sur-
prinși deputații [REDACTED].
Gazdele ofic [REDACTED] sunt doi cetățeni ai [REDACTED]: [REDACTED]
și [REDACTED].
Niciunul dintre [REDACTED] iști, surprinși de RISE Moldova în compania celor doi, nu a
răspuns la solicitările RISE [REDACTED] mediate în scris. În schimb [REDACTED], fostul consilier al pre-
ședintelui, ne-a răspuns:
[REDACTED]: Chiar considerați că aveți dreptul să vă băgați în viața personală a oame-
nilor? Chiar credeți că acesta este un comportament jurnalistic corect? [...] Nu-mi pasă deloc de
căutările voastre și vă rog să nu mă implicați în spectacolele voastre publice.
SÂMBĂTĂ, 26 SEPTEMBRIE 2020. 6 zile până la lansarea lui [REDACTED] în cursă
[REDACTED], însoțită de un bărbat cu chelie și statură medie, se apropie de clădirea Președ-
inției. Intră pe poarta din str. Maria Cebotari, trec nestingheriți de punctul de control al Servi-
ciului Pază și Protecție de Stat și dispar în interiorul clădirii.
Bărbatul care [REDACTED] dinție se numește [REDACTED] și este tot cetățean
al Federației Ruse [REDACTED] lor? Am întrebat asta la Serviciului de presă al ad-
ministrației prezidențiale [REDACTED] un răspuns.
Am încercat și [REDACTED] de real este să intri pe teritoriul Președinției fără a avea
un acord prealabil [REDACTED] parcurs de Grak-Gonin, am reușit să trecem doar de poar-
tă. La punctul de [REDACTED] și anunțati că accesul este permis doar în urma unei coor-
donări cu adminis-
LUNI, 28 SEPTEMBRIE 2020. 6 zile până la lansarea lui Igor Dodon în cursă
Troika rusea [REDACTED] sediului central al PSRM. Conform datelor colectate de RISE,
pe durata campaniei prezidențiale, pentru Leonid Gonin și Olga Grak aceasta este a treia vizită,
după cele din 14 [REDACTED] schimb, colegul lor, Turi Gudilin, este abia la prima. Dar
ce urmează să [REDACTED] pe care o va face socialistilor la 1 octombrie, când va veni
însoțit de colega sa Olga Grak.
Dar să revenim la 28 septembrie, ziua în care Igor Dodon își va înregistra la Comisia Elector-
ală Centrală (CEC) simbolul său electoral de „candidat independent”. Aterizarea oaspeților ruși la
sediul socialistilor este urmată de sosirea a doi demnitari: [REDACTED], primarul mun. Chișinău, și
[REDACTED], președintele în exercițiu al Republicii Moldova.
După o habă de vreme, la balconul de la etajul doi își face apariția [REDACTED] și deputat-
ul socialist [REDACTED]. Își aprind câte o țigară și pornesc sau continuă o discuție animată. În
același timp, [REDACTED], flancat de agenți de pază, părăsește sediul partidului.
Pe durata campaniei prezidențiale, lista persoanelor din jurul socialistilor care au inter-
acționat sporadic sau constant cu consultanții politici din [REDACTED] s-a tot completat cu noi
nume.
Astfel, pe lângă cei menționați la începutul materialului ([REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED]), loc și-au mai făcut primarul [REDACTED] și
deputații socialisti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED]. Niciunul
dintre ei nu a răspuns la solicitările RISE privind întâlnirile cu consultanții ruși.
VINERI, 2 OCTOMBRIE 2020. Revenim în parcare de lângă [REDACTED] a capitalei, unde
i-am surprins pe [REDACTED] și [REDACTED], dar și pe [REDACTED], purtătoarea de cuvânt a candi-
datului [REDACTED], în compania a cel puțin șase cetățeni ai [REDACTED].
Doi dintre ei sunt nume deja cunoscute: [REDACTED] și [REDACTED]. Aname [REDACTED] este cel care
urcă în mașină la [REDACTED], părăsind zona. Ulterior, [REDACTED] va refuza să ne spună în ce relații se
află cu consultanții ruși.
Analizând imaginile video din parcare, în paralel cu cele surprinse la sediul PSRM și la ofi-
ciul de la demisol din [REDACTED], am reușit să mai identificăm șase cetățeni ruși.
Pe unul deja îl cunoaștem. Este [REDACTED] cel care a însoțit-o pe [REDACTED] în vizita la
Președinție, cu șase zile înainte de lansarea lui [REDACTED] în cursă. Restul cinci sunt: [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED].
Conform unui răspuns oferit de CEC, „contractarea unor servicii de consultanță [...] nu este
interzisă de normele legale, cu condiția reflectării cheltuielilor respective și neefectuării agi-
tației electorale propriu-zise”.
[REDACTED], președintele CEC: Candidații la funcția de Președinte sunt obligați să declare
toate cheltuielile în rapoartele depuse la CEC. Chiar dacă cineva prestează pentru candidat anumite
servicii pro bono (fără plată – n.r.), inclusiv consultanții străini, candidatul trebuie [să apre-

CARTE DE VIZITĂ	3
ECHIPA	4
PREMII	5
REPORTERS SHIELD	5
RISE MOLDOVA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ	6
ANCHETE	7
#SERII	10
#PREZIDENȚIALE	
#RĂZBOI ÎN UCRAINA	
#RĂZBOI ÎN UCRAINA	
#PE FRONTUL OLIGARHULUI	
TOP 10 ARTICOLE	14
TOP 10 PROFILURI	15
TOP 5 MATERIALE VIDEO	16
DATE STATISTICE	17
PAGINA WWW.RISE.MD	
PROFILES.RISE.MD	
REȚELE SOCIALE	
EVENIMENTE	18
ZIUA UȘILOR DESCHISE	
INVESTIGATIVE TALKS	
TRAININGURI	20
BILANȚUL CONTABIL	21
EXTRAS DIN SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUIELI	22
PROIECTELE RISE #2024	23

CARTE DE VIZITĂ

RISE Moldova* este o comunitate de jurnaliști de investigație, programatori și activiști din Republica Moldova și România.

RISE Moldova investighează crima organizată și face conexiuni din zone offshore, dezvăluie scheme de spălare a banilor din Europa de Est și Asia Centrală, scheme de corupție, contrabandă, fraude fiscale, trafic de arme și scoate la lumină afacerile ascunse ale politicianilor.

* RISE Moldova a fost înregistrată la Ministerul Justiției pe 17 martie 2014.

DATE DE CONTACT:

- ✉ info@rise.md
- 🌐 www.rise.md
- 📁 profiles.rise.md
- 📧 rise.md/leaks

REȚELE SOCIALE:

- 📘 [Facebook.com/risemoldova](https://facebook.com/risemoldova)
- 📘 [Facebook.com/risemoldovarussian](https://facebook.com/risemoldovarussian)
- ✂ x.com/risemoldova
- 📷 [Instagram.com/risemoldova/](https://instagram.com/risemoldova/)
- 📢 t.me/risemoldova
- 🎵 [Tiktok.com/@rise_moldova](https://tiktok.com/@rise_moldova)
- 📺 [Youtube.com/@risemoldova9279](https://youtube.com/@risemoldova9279)

PARTENERI:

RISE Project
Prague Civil Society Center
The Network for Reporting on Eastern Europe (n-ost)

MEMBRU:

The Organized Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP)
Global Investigative Journalism Network
Reporters Shield
Open Information Partnership

ECHIPA

IURIE SANDUȚA

Directorul RISE Moldova și
membru al OCCRP

*Specializare: Crimă organizată
transfrontalieră, analiza conexiunilor
complexe și a beneficiarilor reali (UBO)
din jurisdicții offshore, asset tracing și
investigații financiare (forensic), scheme
de spălare de bani (Laundromat),
investigații digitale, OSINT și geolocație
pentru identificarea activelor și localizarea
persoanelor*

NICOLAE CUȘCHEVICI

Editor de limba română la RISE Moldova
*Specializare: investigații și reportaje-
anchetă*

DANIEL BOJIN

Editor de limba română la RISE Moldova
Specializare: jurnalism economic

VLADIMIR THORIK

Editor de limba rusă la RISE Moldova
și membru al OCCRP
*Specializare: investigarea fraudelor în
domeniul economic și politic*

ION PREAȘCA

Reporter RISE Moldova
*Specializare: investigații fraude, tranzacții,
bănci, energetică, jurnalism economic*

MIHAI MUNTEANU

Reporter
*Specializare: investigații pe subiecte de
crimă organizată*

MARCELA ZĂMOSTEANU

Reporteră
*Specializare: corupție politică, averi
și interese ascunse, rețele pro-ruse și
finanțări obscure, tranzacții imobiliare,
offshore, justiție și OSINT.*

LILIANA BOTNARIUC

Reporteră
*Specializare: investigații în domeniile
sănătate și justiție*

ROMAN FILIPPOV

Editor imagine

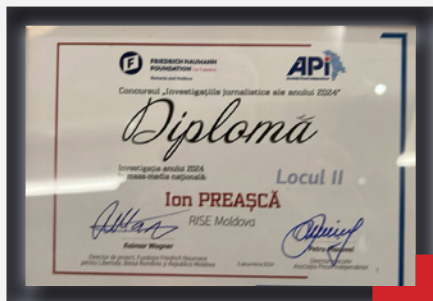
NATALIA SANDUȚA

Asistentă manager

ELENA MATEI

Contabilă

PREMII

Concursul INVESTIGAȚIILE JURNALISTICE ALE ANULUI 2024

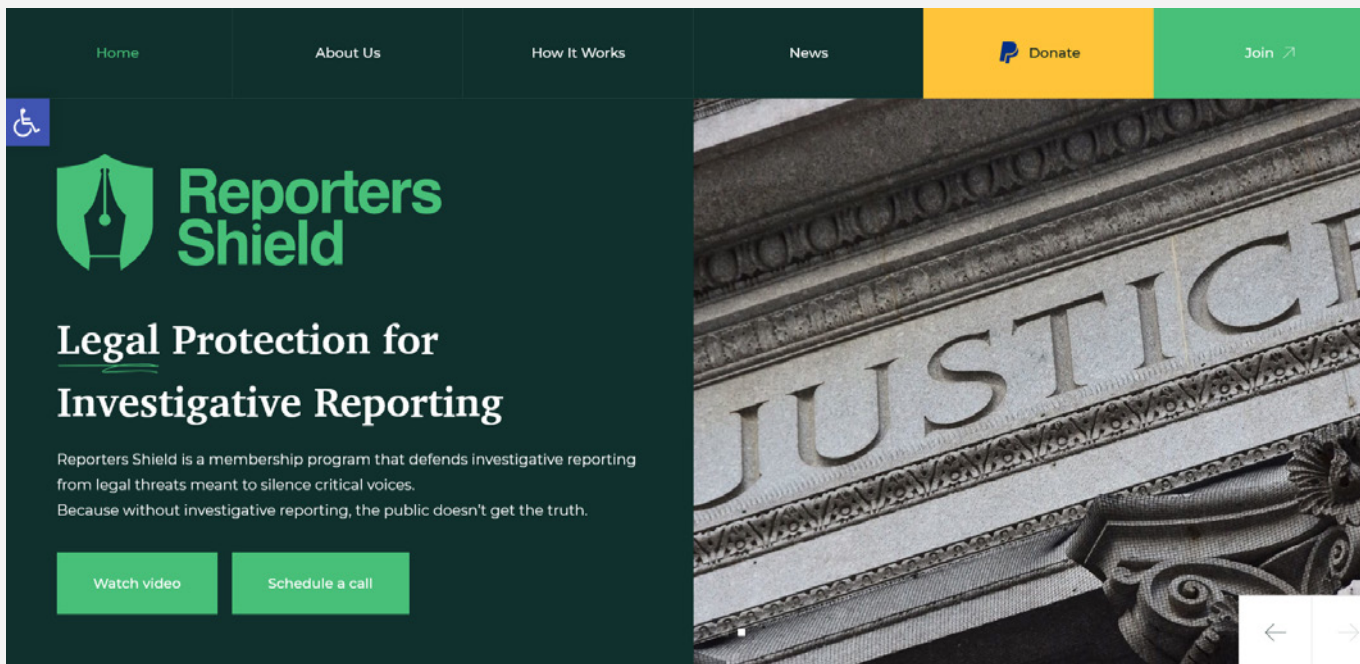
Locul II - Flota rusă din Moldova
Asociația Presei Independente

REPORTERS SHIELD

REDAȚIA RISE MOLDOVA A DEVENIT MEMBRĂ A „REPORTERS SHIELD”,
FIIND PRINTRE PRIMELE ORGANIZAȚII DIN LUME INCLUSE ÎN PROGRAM.

„Acest program ne oferă o protecție suplimentară împotriva dosarelor SLAPP (Strategic lawsuit against public participation), amenințărilor și intimidărilor legale, care apar înainte sau după publicarea investigațiilor”, susține jurnalistul RISE Moldova, Iurie Sanduța.

Programul Reporters Shield a fost dezvoltat de OCCRP și de avocații de la Cyrus R. Vance Center for International Justice, cu asistență și sprijin din partea specialiștilor în asigurări, dar și a unor case de avocatură internaționale care au oferit servicii legale *pro bono*.

RISE MOLDOVA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

COLABORĂRI

The Guardian, MAREA BRITANIE
reporter.london, MAREA BRITANIE
OCCRP
Delfi Estonia
Dossier Center
Context.ro, ROMÂNIA
RISE Project, ROMÂNIA
Foaia de observație, ROMÂNIA
Siena.It, LITUANIA
KSE Institute, UCRAINA

PRELUĂRI

ROMÂNIA
ADEVĂRUL.RO
G4MEDIA.RO
BURSA.RO
VERIDICA.RO
PSNEWS.RO
EVZ.RO
ROMANIAJOURNAL.RO
OCCRP.ORG
GLOBALINITIATIVE.NET

COLABORĂRI CU PRESA NAȚIONALĂ ȘI LOCALĂ

NewsMaker
Studio-L (Căușeni)
Media-TV Cimișlia

TV NORD, Bălți
DrochiaTV
RadioOrhei.info

AFACERILE LUI ȘOR CU GUVERNUL RUSIEI

Oligarhul fugar Ilan Șor a intrat în afaceri cu Guvernul Rusiei. RISE Moldova a descoperit că în perioada campaniei electorale pentru prezidențiale și a referendumului de aderare a Moldovei la UE din 20 octombrie 2024,

Ilan Șor a creat cinci companii la Moscova. În una dintre ele, Șor s-a asociat cu o corporație de stat deținută de guvernul rus, iar în alta, de tip holding, cu o bancă rusească de stat. »

CURIERUL LUI ȘOR LA MOSCOVA

Inspector superior la Centrul Național Anticorupție, inspector la Vamă, inspector de integritate la Federația Moldovenească de Fotbal și, într-un final, – suspect în spălarea banilor în interesul unui grup

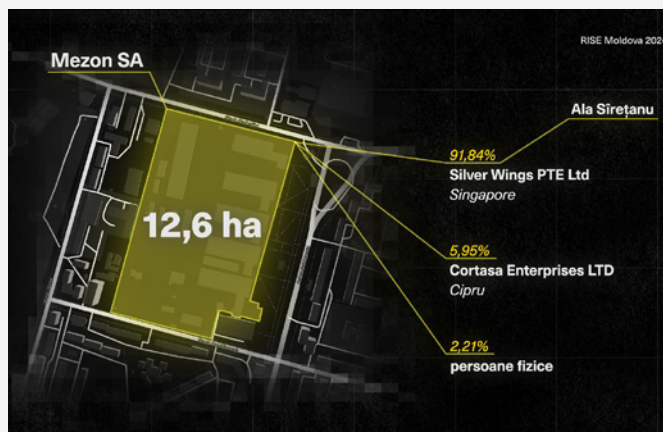
criminal organizat. Este traiectoria mai puțin obișnuită a unui fost om al legii, astăzi conectat la Ilan Șor. Îi spune Victor Guțuleac, are 40 de ani, și este unul din oamenii lui Șor la Moscova. »

CHAT-UL SECRET: KREMLINOVICI – IURIE CIOCAN

Invitații la cafea, sfaturi sau informații din interior, asta-i oferea fostul președinte al Comisiei Electorale Centrale (CEC), Iurie Ciocan, liderului socialiștilor, Igor Dodon. Astăzi, Ciocan candidează la funcția de deputat în Parlamentul României. »

CAZUL MEZON: CINE STĂ ÎN UMBRA UZINEI MILITARE

Terenul de peste 12 hectare din sectorul Râșcani al Chișinăului pe care se află fosta uzină militară sovietică Mezon ar urma să devină un proiect imobiliar. În spatele lui, am descoperit o companie din Singapore, controlată de o cetățeană a României. »

PRIMĂRIA CHIȘINĂU, RAP ȘI TUTUN

Primăria capitalei anunță un nou concert gratuit – VibeOn Chișinău. RISE Moldova a aflat că unul dintre partenerii importanți ai evenimentului e o companie de comercializare a tutunului, deținută de conducerea de vârf a Preturii Centru. »

REALITATEA „DIGITALĂ” DIN MOLDOVA ȘI ROMÂNIA

Elena, o pacientă de 59 de ani, a ajuns cu febră, tuse și respirație grea la medicul de familie, în 2021, în plină pandemie. A primit diagnosticul bronșită acută și patru medicamente prescrise printre paginile cartei medicale. »

TREI LUNI, TREI ASASINATE ȘI TREI ȚĂRI

Seria sângeroasă de trei luni a început pe străzile din Barcelona, Spania, în luna mai. Un cetățean turc care lua prânzul într-un cartier popular de pe litoral s-a ridicat de la masă și a plecat după ce a primit un telefon.

La scurt timp, el a fost împușcat mortal de un asasin. Trei săptămâni mai târziu, alți trei bărbați au fost răniți într-un atac armat într-un restaurant din Londra. Seria de asasinate a continuat în Chișinău.

TRANSISTRIA: O RĂPIRE PERFECTĂ

Ofițerii Inspectoratului Național de Investigații au interceptat, în perioada anilor 2016-2018, convorbirile telefonice a zeci de politicieni, jurnaliști și activiști și au înscenat infracțiuni opozanților guvernării din acea

perioadă. În cazul lui Ghenadi Kuzmiciov, fost șef al așa-numitei miliții din regiunea transnistreană, oamenii legii inițial au ajutat la sechestrarea lui, după care au mimat investigarea dispariției acestuia.

DOSARELE LUI STOIANOGLO: DE LA ELIBERAREA LUI PLATON, LA FALSURI ÎN UCRAINA

La trei ani de la suspendarea din funcția de procuror general al Republicii Moldova și arestarea sa, Alexandr Stoianoglo aspiră acum la funcția de președinte al țării,

sub lozinca „Dreptate pentru toți!”. Deși a câștigat unele procese de judecată, fiind achitat pe anumite acuzații, el mai are de făcut față și altor acuzații. »

CANDIDATA LA PREȘEDINȚIE ȘI APARTAMENTUL MISTERIOS

„Acum unde locuiți? – În apartamentul care este al fiului meu”, e declarația candidatei la funcția de președinte al Republicii Moldova care a stârnit întrebări în spațiul public. Fiul Nataliei Morari are doar trei ani. »

MATRIOȘKA LUI ȘOR PENTRU A SALVA KREMLINUL

Companiile oligarhului fugar Ilan Șor, create luna trecută la Moscova împreună cu guvernul rus, sunt folosite pentru a ocoli sancțiunile internaționale impuse Federației Ruse după ce a invadat Ucraina. »

FLOTA RUSĂ DIN MOLDOVA

Pe 4 iulie 2024, din portul rusesc Ust Luga de la Marea Baltică a ieșit tankerul petrolier Torex. Cu o capacitate de peste 100 de mii de tone, este încărcat cu petrol și ține calea spre un port din India, unde ar urma să ajungă pe 5 august, după ce a trecut prin Canalul Suez. Tankerul navighează sub

pavilionul Insulelor Cook, o țară insulară din Pacificul de Sud, însă managementul lui este asigurat de o firmă din Chișinău. Torex este doar unul dintre zecile de petroliere gestionate de companii din Republica Moldova și care fac parte din așa-numita „flotă din umbră” a Rusiei. »

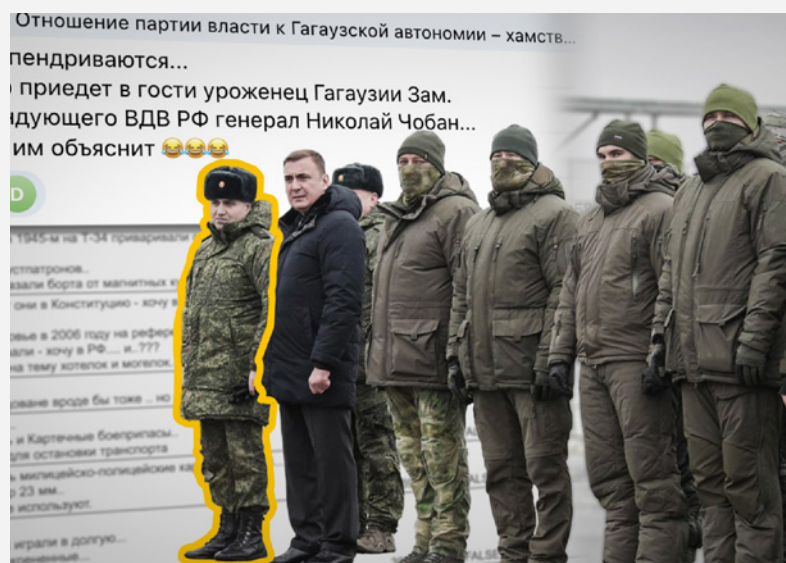
APARTAMENTUL SECRET DIN CHIȘINĂU AL UNUI GENERAL RUS

Generalul-locotenent Igor Konașenkov, vocea oficială a Ministerului Apărării din Federația Rusă, a ascuns ani la rând în declarațiile lui de avere că deținea un apartament la Chișinău, orașul său natal. Deși locuința se afla la peste o mie de kilometri de Moscova, purtătorul de cuvânt al armatei ruse a declarat la rubrica „țara de localizare”: Rusia, în loc de Republica Moldova. »

GENERALUL LUI PUTIN DIN GĂGĂUZIA

Unul dintre cei mai influenți generali ai lui Vladimir Putin implicat în invazia rusă din Ucraina se numește Nicolai Cioban și este din Găgăuzia, Moldova. Cioban a fost responsabil de parașutiștii trimiși să ia cu asalt capitala Ucrainei și de un grup de soldați ruși, mobilizați și antrenați anul trecut de militari de elită supranumiți „Zeii războiului”, activi în regiunea Kursk din Rusia, dar și în Donbas. »

PRIZONIERUL MOLDOVEAN DIN UCRAINA

Un moldovean a ajuns prizonier de război în Ucraina, ca soldat al Kremlinului, la doar câteva luni după ce o instanță din Rusia hotărâse expulzarea lui. Are acum dublă cetățenie. Pe cea rusă a obținut-o, susține el, chiar înainte să fie trimis pe frontul ucrainean. I-am refăcut traseul de la decizia expulzării și până când a fost capturat de armata ucraineană. Situația lui e incertă acum. »

DIN TRANȘEE ÎN AFACEREA CU CAVIAR

Un sportiv moldovean care ar fi luptat în tranșeele din regiunea Donețk și a organizat lupte corp la corp împreună cu autoritatea criminală Grigore Caramalac, alias „Bulgaru”, a intrat în afaceri cu un propagandist rus stabilit la Chișinău. Pasionat de pescuit și caviar, propagandistul rus a dat startul unei „afaceri cu pește” la Moscova. Apoi el a înregistrat mai multe companii în țări europene, inclusiv la București. »

IMPERIUL PLAHOTNIUC: DUBLURA, IDENTITATEA ȘI SEMNĂTURA

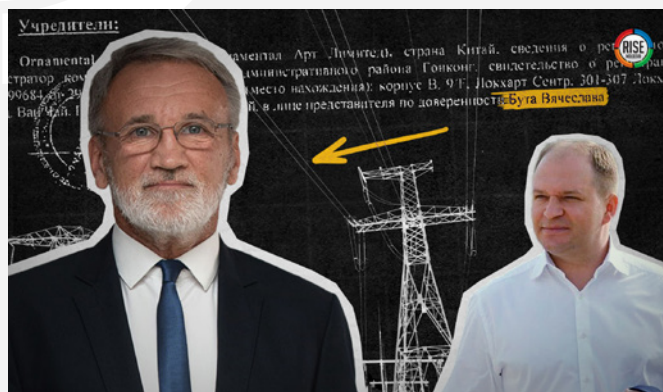
Sîli. Andrie Sîli. Este noua identitate românească a fostului deputat Constantin Țuțu, judecat pentru mai multe infracțiuni. La Chișinău, unde e învinuit pentru trafic de

influență, îmbogățire ilicită, dar și pentru huliganism într-un dosar de omor, se numește tot Constantin Țuțu. „Schimbarea numelui și menținerea unei identități...”

CARTELUL DIN CARTELĂ

De fiecare dată când îți schimbi operatorul de telefonie mobilă și alegi să-ți păstrezi numărul de telefon, cineva câștigă bani grei. Afacerea s-a numit: portarea numerelor de telefon. Cei mai mari operatori... »

OMUL CARE STINGE LUMINA ÎN CHIȘINĂU

Tragedia din parc, când o fetiță de 11 ani a murit electrocutată iar un băiețel de 6 ani a ajuns în reanimare, l-a readus din nou în atenția publică. Numele său este Veaceslav Butș, iar cu ani în urmă i-a cerut demisia... »

TOP 10 ARTICOLE

PUBLICATE PE WWW.RISE.MD
după numărul de vizualizări

[1]

11,653
FLOTA RUSĂ DIN MOLDOVA

[2]

9,240
**CHAT-UL SECRET:
KREMLINOVICI – IURIE CIOCAN**

[3]

7,235
**IMPERIUL PLAHOTNIUC: DUBLURA,
IDENTITATEA ȘI SEMNĂTURA**

[4]

7,165
PRIMĂRIA CHIȘINĂU, RAP ȘI TUTUN

[5]

5,991
CURIERUL LUI ȘOR LA MOSCOVA

[6]

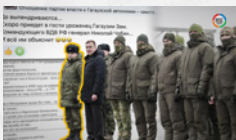
5,441
AFACERILE LUI ȘOR CU GUVERNUL RUSIEI

[7]

5,353
CARTELUL DIN CARTELĂ

[8]

4,877
GENERALUL LUI PUTIN DIN GĂGĂUZIA

[9]

4,483
**APARTAMENTUL SECRET DIN CHIȘINĂU
AL UNUI GENERAL RUS**

[10]

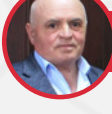

3,927
**CANDIDATA LA PREȘEDINȚIE ȘI
APARTAMENTUL MISTERIOS**

TOP 10 PROFILURI

PUBLICATE PE PEOPLE OF INTEREST*

după numărul de vizualizări

- [1] **1.073**
Veronica Dragalin
- [2] **611**
Vaja Jhashi
- [3] **568**
Finpar Invest SRL
- [4] **547**
Ilan Șor
- [5] **536**
Daniel-Marius Staicu
- [6] **511**
Dan Perciun
- [7] **436**
Alexandr Stoianoglo
- [8] **431**
Andrei Spînu
- [9] **422**
Maia Sandu
- [10] **403**
Ivan Paslari

*People of Interest (profiles.rise.md) este o bază de date interactivă de tip „work in progress” lansată de RISE Moldova în 2019 și pe care conturăm profilurile unor figuri publice și conexiunile lor: companii, dosare, proprietăți, interese și interpuși.

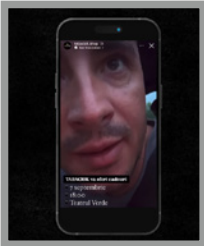
TOP 5 MATERIALE VIDEO

PUBLICATE PE FACEBOOK (pagina Ro și Ru)
după numărul de vizualizări

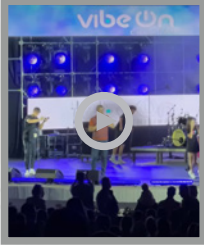
- [1]

19,000
#PREZIDENȚIALE2024: RENATO USATÎI
- [2]

18,300
SĂ-NCEAPĂ RAPUL ȘI TUTUNUL!
- [3]

18,100
VIBEON CHIȘINĂU: AFACEREA CU TUTUN A PRETURII CENTRU
- [4]

15,000
PRETORUL VADIM HÎNCU, DESPRE INVESTIGAȚIA RISE MOLDOVA
- [5]

14,000
CANDIDATA LA PREȘEDINȚIE ȘI APARTAMENTUL MISTERIOS

PAGINA WWW.RISE.MD

conform datelor Google Analytics (1 ian. - 31 dec. 2024)

UTILIZATORI

139,792

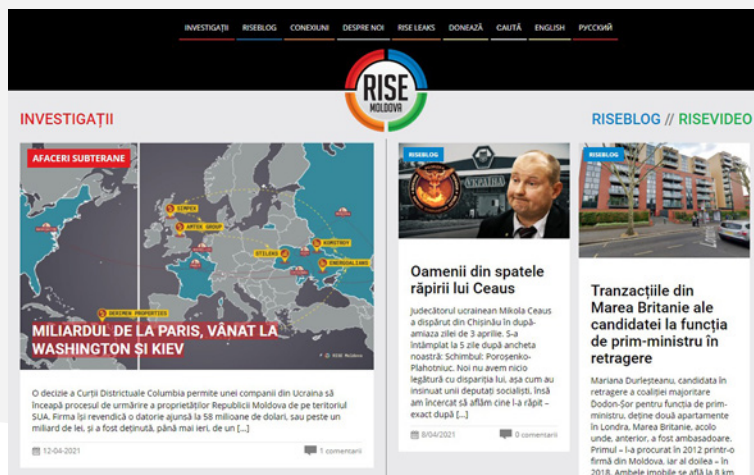
VIZUALIZĂRI DE PAGINĂ

277,847

DURATA MEDIE A UNEI VIZITE

00:02:14

PROFILES.RISE.MD

UTILIZATORI

45,050

VIZUALIZĂRI DE PAGINĂ

67,433

DURATA MEDIE A UNEI VIZITE

00:00:25

REȚELE SOCIALE

FACEBOOK

[/risemoldova](#)

TOTAL FOLLOWERI: 52.412

FOLLOWERI NOI: 1200

POSTĂRI - 120

IMPACT (REACH) - 354,257

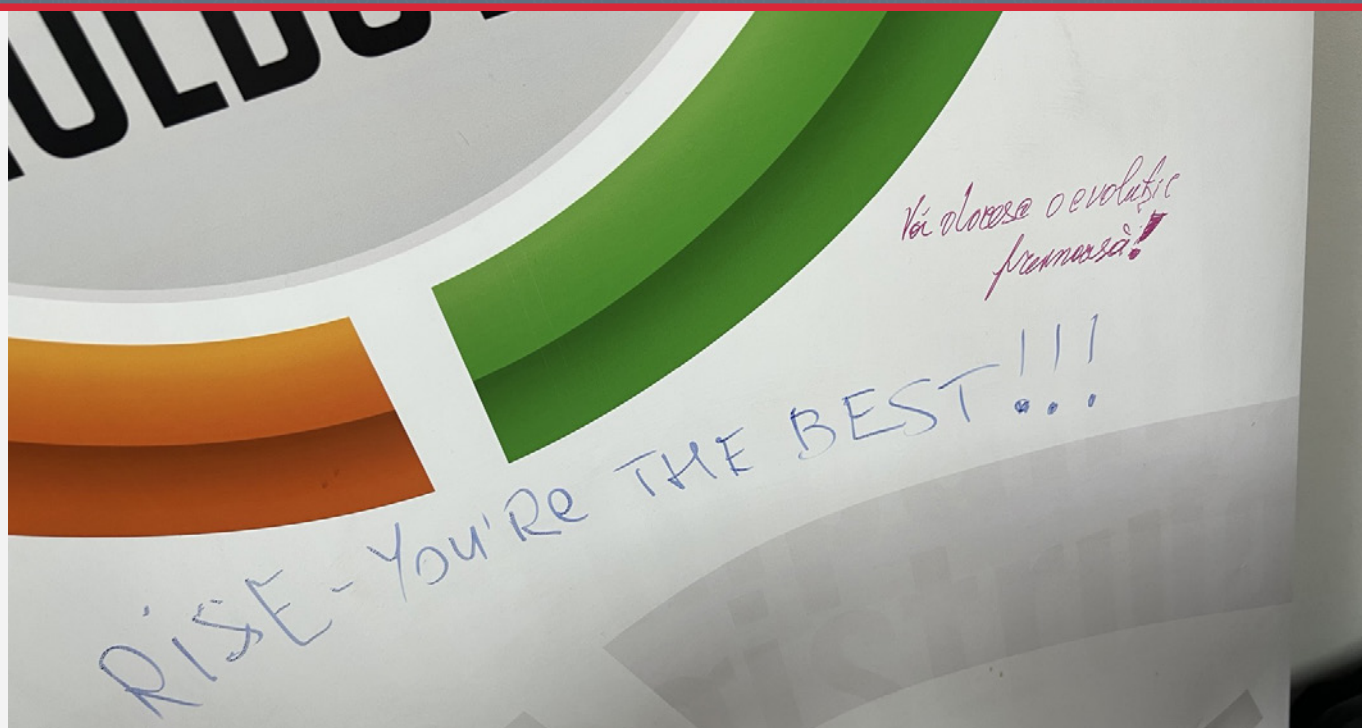
YOUTUBE

[/risemoldova](#)

ABONAȚI: +438

VIZIONĂRI: 89,500

DURATA DE VIZIONARE: 6,100 ORE

17 MARTIE 2024

ZIUA UȘILOR DESCHISE

Cu ocazia împlinirii a 10 ani de activitate, RISE Moldova a organizat o Zi a ușilor deschise, oferindu-le cititorilor posibilitatea de a intra în culisele redacției și de a înțelege mai bine cum sunt documentate investigațiile. Participanții au făcut cunoștință cu reporterii, au văzut echipamentele utilizate în procesul de documentare, au aflat mai multe despre tehnicile de investigație folosite de redacție și au discutat direct cu membrii echipei.

24 MAI 2024

INVESTIGATIVE TALKS

Un eveniment public, organizat în contextul Zilelor Libertății Presei și cu ocazia celor 10 ani de activitate ai RISE Moldova.

Investigative Talks a reunit 10 jurnaliști de investigație din presa locală și națională care au vorbit despre experiența lor, provocările meseriei și impactul investigațiilor.

SPEAKERI:

NICOLAE CUȘCHEVICI, RISE MOLDOVA

LIUBA ȘEVCIUC, CU SENS

TATIANA DJAMANOV, RADIO ORHEI

PIOTR GARCUI, FREELANCER

LILIANA BOTNARIUC, RISE MOLDOVA

ION PREAȘCA, RISE MOLDOVA ↗

VICTOR MOȘNEAG, ZIARUL DE GARDĂ

MARIANA RAȚĂ, TV 8 →

MĂDĂLIN NECȘUȚU, ANTICORUPȚIE.MD

CORNELIA COZONAC, ANTICORUPȚIE.MD

TRAININGURI

12 SEPTEMBRIE 2024

PROMOVAREA ANCHETELOR PE SOCIAL MEDIA

TRAINERI: KATHLYN CLORE, BRÎNDUȘA
NĂSTASA (OCCRP)

24 de jurnaliști și jurnaliste din presa locală și națională au participat la un workshop găzduit de RISE Moldova în Chișinău.

Ghidați de colegile de la Organized Crime and Corruption Reporting Project, participanții au explorat tehnici de promovare a anchetelor jurnalistice pe platforme de social media.

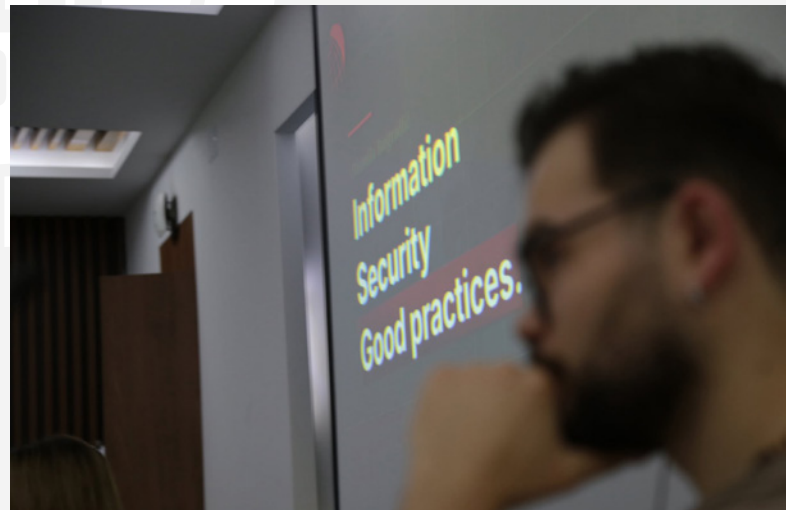
6-7 DECEMBRIE 2024

TEHNICI AVANSATE PENTRU SECURITATE DIGITALĂ ȘI FIZICĂ

TRAINERI: DZEMILA BIOGRADLIC, VLAD LAVROV
(OCCRP)

Participanții au învățat să recunoască situațiile de risc și să se protejeze în contexte periculoase, să verifice dacă sunt supuși supravegherii și să se asigure că sunt în siguranță după interviuri. O atenție deosebită a fost acordată practicilor sigure în interacțiunea cu sursele și în deplasările în zone cu risc sporit.

Pe partea digitală, aceștia au dobândit cunoștințe privind prevenirea atacurilor cibernetice, securizarea dispozitivelor și a datelor, eliminarea metadatelor din imagini și utilizarea comunicațiilor criptate.

BILANȚUL CONTABIL

LA 31 DECEMBRIE 2024

Nr. cpt.	ACTIV	Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
1	2	3	4
1	ACTIVE IMOBILIZATE,	358 200	283 023
	Imobilizări necorporale	46 208	50 575
	Mijloace fixe	311 992	232 448
2	ACTIVE CIRCULANTE	9 621 493	14 974 157
	Materiale	770	0
	Obiecte de mică valoare și scurtă durată	25 460	25 460
	Creanțe comerciale și avansuri acordate	28 727	19 870
	Creanțe privind mijloacele cu destinație specială	9 001 639	14 162 363
	Numerar	545 125	679 534
	Alte active circulante	19 772	86 930
	TOTAL ACTIVE	9 979 693	15 257 180
Nr. cpt.	PASIV	Începutul perioadei de gestiune	Sfârșitul perioadei de gestiune
3	CAPITAL PROPRIU	767 465	678 396
	Excedent net (deficit net) al perioadei de gestiune		
	Fond de active imobilizate	358 200	283 023
	Fond de autofinanțare	409 265	377 957
4	DATORII PE TERMEN LUNG	7 210 104	13 139 349
	Finanțări și încasări cu destinație specială pe termen lung	7 210 104	13 139 349
5	DATORII CURENTE	2 002 124	1 439 435
	Finanțări și încasări cu destinație specială curente	1 889 639	1 273 882
	Datorii comerciale și avansuri primite	19 672	2 661
	Datorii față de buget	0	0
	Venituri anticipate curente	92 813	162 892
	TOTAL PASIVE	9 979 693	15 257 180

EXTRAS DIN SITUAȚIA DE VENITURI ȘI CHELTUIELI

DE LA 1 IANUARIE PÂNĂ LA 31 DECEMBRIE 2024

Indicatori	Cod rd.	Perioada de gestiune	
		precedentă	curentă
1	2	3	4
Venituri aferente mijloacelor cu destinație specială	010	8 408 973	7 790 580
Cheltuieli aferente mijloacelor cu destinație specială	020	8 408 973	7 790 580
Excedent (deficit) aferent mijloacelor cu destinație specială (010 – 020)	030	0	0
Alte venituri (cu excepția veniturilor din activitatea economică)	040	521	38 421
Alte cheltuieli (cu excepția cheltuielilor din activitatea economică)	050	521	38 421
Excedent (deficit) aferent altor activități (040 – 050)	060	0	0
Venituri din activitatea economică	070		
Cheltuieli din activitatea economică	080		
Rezultatul: profit (pierdere) din activitatea economică (070 - 080)	090		
Cheltuieli privind impozitul pe venit	100		
Excedent net (deficit net) al perioadei de gestiune (030+060+090-100)	110	0	0

PROIECTELE RISE #2024

ÎN DERULARE

Development and promotion of investigative journalism in local media

Finanțator: National Endowment for Democracy

Perioada grantului: 1 iunie 2022 - 31 mai 2024

Suma grantului: 220.000 USD

Descrierea proiectului: Programul este destinat pentru redacții locale din toate regiunile Republicii Moldova, inclusiv cele care publică conținut în limba rusă. Scopul acestuia este de a crește nivelul de profesionalism al reporterilor din presa locală prin desfășurarea mai multor sesiuni intensive de training și mentorat. De asemenea, proiectul implică colaborarea cu jurnaliștii din redacția RISE Moldova în documentarea și publicarea materialelor jurnalistice.

Enhancing Electoral Transparency Through Investigative Reporting

Finanțator: National Endowment for Democracy

Perioada grantului: 1 iulie 2024 - 30 iunie 2026

Suma grantului: 220.000 USD

Descrierea proiectului: Proiectul are ca scop consolidarea transparenței și responsabilității politice din Republica Moldova, prin monitorizarea alegerilor prezidențiale și parlamentare din 2024 și 2025. Prin activități jurnalistice și editoriale dedicate, RISE Moldova va oferi publicului informații corecte și relevante și va contribui la promovarea integrității procesului democratic.

Journalists Guarding Democracy

Finanțator: US State Department, Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor (DRL)

Perioada grantului: 1 octombrie 2022 - 30 mai 2025

Suma grantului: 691.355 USD

Descrierea proiectului: Proiectul are drept scop de a responsabiliza autoritățile și a promova transparența reformei sectorului justiției în Moldova prin intermediul jurnalismului de investigație de calitate la nivel național și local.

În proiect participă jurnaliști din presa locală, națională, reporteri din Ucraina refugiați în Republica Moldova și freelanceri.

Proiect: Investigative Journalism Support Program

Finanțator: Journalism Development Network (OCCRP)

Perioada grantului: 1 august 2024-31 ianuarie 2025

Suma grantului: 16.000 USD

Descrierea proiectului: Expunerea problemelor critice prin furnizarea către public a informațiilor credibile, bazate pe fapte.

PROIECTE ÎNCHEIATE

AI Solutions for Faster Investigative Reporting

Finanțator: DT Global

Perioada grantului: 28 august 2023 - 25 octombrie 2024

Suma grantului: 38.270 EUR

Descrierea proiectului: Suport pentru utilizarea eficientă a instrumentelor AI în activitatea editorială.

Promote compliance with international laws including but not limited to human rights and international sanctions laws and to promote legal and institutional reform to help prevent Russian atrocities in the Ukraine

Finanțator: Open Society Foundations / International Partnership for Human Rights

Perioada grantului: 1 octombrie 2023 - 30 septembrie 2024

Suma grantului: 50.000 USD

Descrierea proiectului: Documentarea și publicarea investigațiilor transfrontaliere pe subiecte care implică oficiali moldoveni de rang înalt, oligarhi sau interpuși ai acestora și colaborarea cu juriști locali și internaționali care vor înainta acțiuni legale în jurisdicțiile externe.

Proiect: Conducting investigation research

Finanțator: Open Information Partnership / ZINC Network

Perioada grantului: 22 ianuarie 2024 - 24 mai 2024

Suma grantului: 2.000 GBP

Descrierea proiectului: Proiectul are ca scop documentarea subiectelor de interes public.

Conducting investigation research

Finanțator: Open Information Partnership / ZINC Network

Perioada grantului: 25 martie 2024 - 26 iulie 2024

Suma grantului: 7.155 GBP

Descrierea proiectului: Proiectul are ca scop documentarea subiectelor de interes public.

AI Solutions for Faster Investigative Reporting

Finanțator: DT Global

Perioada grantului: 18 iunie 2024 - 18 decembrie 2024

Suma grantului: 14.797 EUR

Descrierea proiectului: Suport pentru utilizarea eficientă a instrumentelor AI în activitatea editorială.

Conducting investigation research

Finanțator: Open Information Partnership / ZINC Network

Perioada grantului: 12 noiembrie 2024 - 31 decembrie 2024

Suma grantului: 3.400 GBP

Descrierea proiectului: Proiectul are ca scop documentarea subiectelor de interes public.

VINERI, 25 SEPTEMBRIE 2020. 7 zile până la la sarea lui [REDACTED] în cursa electorală

La un oficiu de la demisolul unui bloc locatiu de pe [REDACTED] din [REDACTED], aflat la circa 600 de metri distanță de sediul central al PSRM, dis-de-diminează sosesc deputații social-
iștii [REDACTED] și [REDACTED].

Oaspeții comunică intens cu un bărbat și o femeie, după care sunt conduși în birou. Periodic,
ies împreună la o țigară, iar discuțiile animate continuă și afară.

În următoarele zile, la oficiul de pe [REDACTED] au venit cel puțin încă doi vizita-
tori de vază. Unul e [REDACTED], deputat socialist și membru al Comisiei parlamentare pentru
politică externă. Altul este [REDACTED], consilier al prim-ministrului [REDACTED] până în
iulie 2020. Și ei s-au întreținut cu același bărbat și aceeași femeie alături de care au fost sur-
prinși deputații [REDACTED] și [REDACTED].

Gazdele oficiului de pe [REDACTED] sunt doi cetățeni ai [REDACTED]: [REDACTED]
și [REDACTED].

Niciunul dintre deputații socialiști, surprinși de RISE Moldova în compania celor doi, nu a
răspuns la solicitările noastre expediate în scris. În schimb [REDACTED], fostul consilier al pre-
ședintelui, ne-a răspuns retoric.

[REDACTED]: Chiar considerați că aveți dreptul să vă băgați în viața personală a oame-
nilor? Chiar credeți că acesta este un comportament jurnalistic corect? [...] Nu-mi pasă deloc de
căutările voastre și vă rog să nu mă implicați în spectacolele voastre publice.

SÂMBĂTĂ, 26 SEPTEMBRIE 2020. 6 zile până la lansarea lui [REDACTED] în cursă

[REDACTED], însoțită de un bărbat cu chelie și statură medie, se apropie de clădirea Președ-
inției. Intră pe poarta din str. Maria Cebotari, trec nestingheriți de punctul de control al Servi-
ciului Pază și Protecție de Stat și dispar în interiorul clădirii.

Bărbatul care a însoțit-o pe [REDACTED] este [REDACTED] și este tot cetățean
al Federației Ruse. Care a fost scopul vizitei sale la Serviciului de presă al ad-
ministrației prezidențiale, dar nu am putut afla.

Am încercat și noi să vedem cât de ușor se poate intra pe teritoriul Președinției fără a avea
un acord prealabil. Repetând „itinerarul” [REDACTED], am reușit să trecem doar de poar-
tă. La punctul de control am fost oprit. [REDACTED] este permis doar în urma unei coor-
donări cu administrația prezidențială.

LUNI, 28 SEPTEMBRIE 2020. 4 zile până la lansarea lui [REDACTED] în cursă

Troika rusească intră în incinta se-
dii PSRM. Conform datelor colectate de RISE,
pe durata campaniei prezidențiale, pentru Leonid Gorn și Olga Grak aceasta este a treia vizită,
după cele din 14 și 15 septembrie. În schimb, colegii lor, Yuri Gudilin, este abia la prima. Dar
a ea urmează să se mai adauge vizita [REDACTED] a socialiștilor la 1 octombrie, când va veni
însoțit de colega sa Olga Grak.

Dar să revenim la 28 septembrie, ziua în care [REDACTED] Dodon își va înregistra la Comisia Elector-
ală Centrală (CEC) simbolul său electoral de „Independent”. Aterizarea oaspeților ruși la
sediul socialiștilor este urmată de sosirea a doi demnitari: [REDACTED], primarul mun. Chișinău, și
[REDACTED], președintele în exercițiu al Republicii Moldova.

După o habă de vreme, la balconul de la etajul doi își face apariția [REDACTED] și deputat-
ul socialist [REDACTED]. Își aprind câte o țigară și pornesc sau continuă o discuție animată. În
același timp, [REDACTED], flancat de agenți de pază, părăsește sediul partidului.

Pe durata campaniei prezidențiale, lista persoanelor din jurul socialiștilor care au inter-
acționat sporadic sau constant cu consultanții politici din [REDACTED] s-a tot completat cu noi
nume.

Astfel, pe lângă cei menționați la începutul materialului ([REDACTED], [REDACTED],
[REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED]), loc și-au mai făcut primarul [REDACTED] și
deputații socialiști [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED]. Niciunul
dintre ei nu a răspuns la solicitările RISE privind întâlnirile cu consultanții ruși.

VINERI, 2 OCTOMBRIE 2020. Revenim în parcare de lângă [REDACTED] a capitalei, unde
i-am surprins pe [REDACTED] și [REDACTED], dar și pe [REDACTED], purtătoarea de cuvânt a candi-
datului [REDACTED], în compania a cel puțin șase cetățeni ai [REDACTED].

Doi dintre ei sunt nume deja cunoscute: [REDACTED] și [REDACTED]. Anume [REDACTED] este cel care
urcă în mașină la [REDACTED], părăsind zona. Ulterior, [REDACTED] va refuza să ne spună în ce relații se
află cu consultanții ruși.

Analizând imaginile video din parcare, în paralel cu cele surprinse la sediul PSRM și la ofi-
ciul de la demisol din [REDACTED], am reușit să mai identificăm șase cetățeni ruși.

Pe unul deja îl cunoaștem. Este [REDACTED] cel care a însoțit-o pe [REDACTED] în vizita la
Președinție, cu șase zile înainte de lansarea lui [REDACTED] în cursă. Restul cinci sunt: [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] și [REDACTED].

Conform unui răspuns oferit de CEC, „contractarea unor servicii de consultanță [...] nu este
interzisă de normele legale, cu condiția reflectării cheltuielilor respective și neefectuării agi-
tației electorale propriu-zise”.

[REDACTED], președintele CEC:Candidații la funcția de Președinte sunt obligați să declare
toate cheltuielile în rapoartele depuse la CEC. Chiar dacă cineva prestează pentru candidat anumite
servicii pro bono (fără plată – n.r.), inclusiv consultanții străini, candidatul trebuie [să apre-

WWW.RISE.MD
#2024